

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉG ÉS 48-AS PÁRT HÍVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, hához hordva :
 Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 8.- kor.
 Félévre . . . 6.- kor. Egy hétra . . . 1.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HOROVITZ ZSIGMOND.

Művészetési ár vidékre, postán küldve
 Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 12.50 kor
 Félévre . . . 9.- kor. Egy hétra . . . 1.50 kor
 Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

A kibontakozás.

Igy madártávlatból nézve a politikai eseményeket, a kibontakozási kísérleteket s azokat a tanácskozásokat, melyek napról-napra a kulárook fülkéiben folynak, valóban érdekes tág és megszívlelésre méltó perspektíva tárul a szemlélő elé. A vezérek már hetek óta lázas szorgalommal tanácskoznak, naponta meglobogtatják a békeo lajágát s a három hétig tartó tanácskozás eredménye — a teljes bizonytalanság. Mindenkiene kajkán az a kérdés lebeg: lesz-e béke s ha lesz, mikor lesz, s ha nem lesz, mi jön azután?

Mi, akik így madártávlatból nézzük az eseményeket, ezekre a kérdésekre aligha tudunk válaszolni. De talán azok még kevésbé, akik a politika konyhájában sütik-főzik az eseményeket. Hogy a parlamenti béke nagyon üdvös volna, ezt mindnyájan az ország érdekében valónak tartjuk. A parlamenti rend helyreállítása szükséges, ezt pártkülönbség nélkül valamennyien valljuk, habár mi függetlenségek egészen más szempontból tekintjük ezt a szükségességet, mint a kormánypárt tagjai. Mi az oka tehát mégis annak, hogy a hosszú vajadásnak semmi eredménye sincs? Mi az oka annak, hogy még ma is az egész vonalon teljes bizonytalanság uralkodik?

Igy madártávlatból nézve az eseményeket — talán tisztább világításban lehet látni az okokat, amelyek ezt a bizonytalanságot és eredménytelenséget okozzák. A békekísérleteket a Ház illusztris elnöke kezdte meg és ő is folytatja tántoríthatatlan buzgalommal. Az ő egyénisége, magas közjogi állása előtt valamennyien meghajolunk. De kérdem: Ki adott felhatalma-

zást a Ház elnökének a béke megvalósítására? A kormány, vagy a király? És ha felhatalmazást kapott a két legfontosabb faktortól — mik azok a tárgyi alapok — melyeket megbírói tarsolyába raktak utavalóul? Mit hoz a békéért s ki adta neki ezt a valamit? Mert ha a Ház kiváló elnöke pusztán a saját iniciatívájából, a saját akaratából támadt elhatározás folytán kezdte meg a békekészítés háladatlan munkáját, akkor bármily nagy tisztelettel viseltsünk is az ő személyének kiválósága iránt, akcióját a bizonytalan és értéktelen tapogatózásnál nem tarthatjuk egyébnek. Mert vegyük a legjobb esetet. Ha a Ház elnökének sikerülne is a pártok között levő ellentéteket kiegyenlíteni, ki garantálná, hogy ezeket a feltételeket a kormány vagy a király el fogja-e fogadni? Ki biztosíthatja az ellenzéki pártokat, hogy a kormány tényleg teljesíteni fogja a Ház elnöke és az ellenzéki pártok által elfogadott feltételeket? Hisz a kormány még a király határozott ígéretét sem teljesíti! Hisz ez a kormány tudni sem akar az általános választói jogról, jóllehet, azt a király trónbeszédjében «halaszthatatlan» játszották ki.

Azért több komolyságot kérünk. Mi elhiszük, hogy Berzeviczy Albert ur a kormány tudtával folytatja megbeszéléseit. Ez másként el sem képzelhető. De nem megbízásából. És ez nagy különbség. Mert így az a lázas tanácskozás, az a sok hühö semmiért csak operettbe való, melyen jól lehet mulatni, melyen sokat lehet kacagni, de amelyet komolyan venni nem lehet. Mi meg vagyunk győződve, hogy Tisza könnyen megegyezik Károlyi Mihállyal, Bolgár Ferencsel, meg Andrássy Gyulával, Kossuth-tal, Dést, Apponyit sem választja el egy-

mástól tulságos nagy ellentét. Justh, Batthány meg Holló Lajos pedig minden kétséget kizáró nagy egyetértésben vannak, nekik tehát aligha van szükség a megegyezésre. Kossuth és Justh is könnyen megértik egymást. Azt pedig, hogy Tisza és Justh Gyula jussanak a választói reform kérdésében egy álláspontra, azt ne kívánja senki, mert ezt a két politikust egymástól mérhetetlen tenger választja el. E két politikust tehát csak akkor érthetne egyet, ha Tisza elhagyná eddig elfoglalt oligarchikus, középkori álláspontját s a modern haladás, a demokratikus fejlődés útjára állva követné Justh Gyulát az ország jövő boldogulásának szent célja felé. De Tisza útja nem ez az út.

A mostani parlamenti zürzavarból csak egyetlen kivezető út van. Bizzon meg a király valakit a békeltetési tárgyalások vezetésével s adjon neki felhatalmazást korrkét feltételek megszabására. Mert a béke feltételeinek megállapítása talán még sem az ellenzékre tartozik. A függetlenségi és 48-as párt nem csinál személyi politikát s így nem lehet kifogása az ellen, hogy a királyi megbízott akár Berzeviczy Albert, akár Lukács László vagy bárki más legyen. A párt még Khuen-Héderváry Károly gróf kezében is szívesen látja a béke olajágát, ha a levelek között nem rejtőzik a titkos fondorlatok mérgezett töre.

De minden komolyan gondolkozó politikusnak óhaja, hogy legyen vége eeknek a felelősség nélkül való barátkozásoknak. A függetlenségi és 48-as párt vezére nem zárkózott el eddig az elől, hogy pusztán udvariassági szempontból meg ne hallgassa képviselőtársai nézeteit, ha azok nem is egyeznek az övéivel. De ez nem jogosítja fel a béke bábait arra, hogy min-

Pali.

Irta: Hegedüs Gyula.

Ezt a különös történetet a vonaton hallottam, egy hosszú éjszaka, amikor sokáig nem hagytak elaludni. Az esti személyvonatba szálltam föl, hogy nyugodtan alhassam Pestig, de valamelyik alföldi állomáson két ur szállott be a fülkébe. Én végignyultam az egyik oldalán, a szememet lehunytam, de a két emberben nem volt annyi figyelem, hogy magamra hagytak volna. Leültek s föl-fölpislogva láttam, hogy elrendezkednek az ülve való alváshoz s irigykedve néznek rám, aki elfoglaltam a kupé felét.

— Ez ugyancsak jól tud aludni — mondta az egyik, egy fekete bajuszu, magas, negyvenes férfi — még arra sem ébredt fel, hogy bejöttünk.

A vonat elindult s a másik, akinek ősz szálaak fehérlettek a hajában, felsóhajtott:

— Ujabbban nem tudok aludni. Reggel fél ötkor fölébredem s hiába próbálom, nem tudok tovább aludni. Föl kell kelnem. S mit csináljak én Pesten reggel fél ötkor?

— Ez bizony elég nagy jób — mondta a másik közömbösen; neki vetette a fejét az ülés támlájának és lehunyta a szemét.

— Ne aludj még, Lajos — mondta — szívjunk el még egy cigarettát.

Kivette a tárcáját, megkínálta és rágyújtottak. Szóltanul néztek egymásra s én meg voltam győződve arról, hogy a cigarettá után nyugodtan hátradőlnek és aludni próbálnak. De az öregebb, aki álmatlanságról panaszkodott, egyszerűen a homlokára csapott és örvendezve kiáltott föl:

— Látod, Lajos, elfelejtetted volna elmondani az Eliz történetét...

A másik elmosolyodott s mintha egyszerre elszállott volna szeméből az álom. Keresztbe rakta a lábát, fölnezt a lámpára, amelyen le volt huzva az ernyő s elgondolkozva mondta:

— Nagyon szép nő volt az Eliz...
 — Szép — felelte az öregebb — én csak egyszer láttam, de még mindig előttem van a képe. Közönséges nők képét nem jegyzi meg ilyen jól az ember.

— S most már elmondhatom neked őszintén, hogy én nem szerettem Elizt. Nem szerelem volt az, ami hozzá kötött s ezért volt olyan nehéz elszakadnom tőle. A szerelem elmúlik s natig sem szerettem s ha a véletlen nem jön a akkor magától megy minden. De én egy pillasegítségemre, még mindig ott ülnek nála s nem lett volna belőlem semmi.

— Nem szeretted? — csodálkozott az öregebb.

— Nem. Ha egy napig nem láthattam, majd

meghaltam a vágyakozástól és a kintől, de mégse szerettem. Önmagamat szerettem inkább; tetszett nekem és jól esett, hogy az emberek irigyelnek érte és megbámulnak, ha vele vagyok. Az bizonyos, hogy feltűnő szépségű nő volt s úgy tudott öltözködni, ahogy senki más. Talán felesztendeig szívesen voltam vele, de aztán meguntam. De az volt a baj, hogy csak öt untam meg; az ostobaságát, a szellemtelenségét, a közömbösségét, de sajnáltam odaadni másnak. Nem volt ahhoz erőm, hogy lemondjak róla. Megszoktam már s ha ki nem állhattam is, ha borzongva gondoltam is a szavaira, szerencsétlennek éreztem magam, ha valamikor nem lehettem vele.

— Nem értem — rázta fejét az öregebb.

— Pedig nagyon könnyű. Én ha visszagondolok az egész históriára, úgy érzem, hogy nagyon önző voltam s nem is volt erőm ahhoz, hogy kitegyem magam egy utolsó jelenet kellemtelenségeinek. Eliz szeretett engem. Ha nem szeretett volna, talán másképpen csinállok. De szeretett s nekem nem volt bátorságom megmondani, hogy én szeretném ha mindennek vége volna már. Mutattam egy kicsit; néha nyers voltam vele, talán goromba is, de úgy vettem észre, hogy az ilyen jelenetek után még jobban szeret, mint azelőtt. Gorombaság kell a nőknek; azt hiszik, hogy ez férfias. Gondol-

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz.

den komolyabb garancia sőt minden tárgyi alap nélkül folytassák az eddigi játékokat még azok is, akiknek háta mögött egyetlen ember sem áll s akik tisztán a saját szakállukra kontárkodnak bele a pártok békéjének megteremtésébe.

Ismétlem, mi, akik madártávlatból látjuk a helyzet alakulását, abban a meggyőződésben élünk, hogy pártunk komolyan csak olyan emberrel tárgyalhat, aki legfelsőbb helyről kapta a megbízást a béke megalapozására. Ennek a valakinek azonban első sorban a demokratikus alapon nyugvó választói jogot kell hoznia, mert enélkül vele a mi pártunk szóba sem állhat. Ez a conditio sine qua non, enélkül minden kísérlet csak meddő akarás, alap nélkül való szándék. Aki ezen feltétel nélkül akar békét látni, az a háboru csiráit ülteti el.

A főiskolai ifjuság kegyelete.

A Hittanzsági Önképző Társulat emlékűnnepélyei.

A főiskola nemes lelkesedéssel élt az ifjusága szép kötelességet telejt akkor, amidőn a kegyelet oltárán áldozva, október 31-én a gályarabok és a reformáció emlékezetére ünnepet ül. Az ifjuság méltó és magasztos cselekedete visszhangra fog találni Debreczen város polgársága lelkében, akikkel együtt fogják megünnepelni a nagy nap emlékét.

Az ünnepély hét részből fog állani; az egyik része a gályarabok emlékének van szentelve. Az ünnepély ezen részét künt az isten szabad ege alatt tartják meg a gályarabok emlékkerti oszlopánál, a másik részét pedig, amelyik a reformáció emlékezetére van szentelve, a főiskola disztermében fog lezajlani.

A gályarabok emlékezetére október 31-én, délelőtt 10 órakor a gályarabok emlékoszlopánál tartandó ünnepély sorrendje a következő:

1. Magyar gályarabok éneke. Férfikarra Mácsai. Főiskolai énekhar.
2. Emlébeszéd. A Hegyi Mihályné alap-

ból jutalmazott pályamű. Kovács László, hittanhallgató.

3. A gályarab. Irta Nagy Ferenc. Szavalja Gönczy Sándor, hittanhallgató.

4. Az emlékoszlopot megkoszorúzzák a helybeli fi- és nőiskolák protestáns ifjuságának kiküldöttei.

XLVI. zsoltár. Férfikarra Mácsai. Főiskolai énekhar.

A reformáció emlékezetére október 31-én délután 5 órakor a főiskola disztermében tartandó ünnepély sorrendje a következő:

1. A templomban Szövege Novák Lajos-tól, zenéjéts zere Révfy Géza. Főiskolai énekhar.
2. Megnyitó beszéd. Dr Lencz Géza, theologiai dékán.
3. Október 31. Irta Szuhay Benedek, szavalja Pávy Boriskaa urleány.
4. Ünnepi beszéd. Bányay Lajos, hittanhallgató.
5. Soloének. Előadja s harmoniumon kíséri Nagy András református orgonista-kantor.
6. Luther. Irta Porkoláb Gyula, szavalja Hörömpö Dezső, hittanhallgató.
7. XC. zsoltár. Közének.

Rendkívüli közgyűlés előtt.

Csupa névszerinti szavazás a napirenden.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó 1911-ik évi október hó 30-án — hétfőn — délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő:

Belügyminiszteri leirat az ingatlan értékemelkedési járulékról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában és a hordójelző hivatal szervezéséről alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában.

Névszerinti szavazások: Tarbay József és neje tulajdonát képező Erzsébet-ut 52. sorszámu házastelek vétele, esetleg kisaajátítás útján megszerzése felett; Özv. Frits Józsefné és társai tulajdonát képező Erzsébet-ut 56. sz. házastelek vétele, esetleg kisaajátítás útján megszerzése felett; Vida Miklósné neje tulajdonát képező Homok-utca 30. számú házastelek megvétele felett; Özv. Szőke Sándorné tulajdonát képező Nyil-utca 82. számú házastelek megvétele felett; Ungvári Andor tulajdonát képező Erzsébet-ut 36. sz. házastelek megvétele felett; Nagy Imre és neje tulajdonát képező Késes-utca 44. sz. házastelek megvétele felett; a néhai Torday Gábor örökösei tulajdonát képező Méliusz-tér 2. sz. házastelekből az utca-nyitáshoz szükséges terület megvétele felett; Gyöngyössi Sándor és neje tulajdonát képező Baross-utca 1. számú házasteleknek megvétele esetleg kisaajátítás útján megszerzése felett és még több kisebb fontosságú ingatlan szerzés vagy eladás felett.

Tanácsi előterjesztések: az országos magyar Kertészeti egyesületnek a Debreczen városnak az Egyesületbe alapító tagfelvétele iránti kérelme ügyében; Salágyi Jánosné és Társának a szabályozási vonal által Posta-kerti telkéből elvágott terület váltásdíjának megállapítása iránti kérvényére; Bencsik Ferenc és neje Hatvan-utcai kerti földjük eldarabolása iránti kérvénye ügyében; Fazekas Jánosnak 20 hold és 600 négyszögöl területű kaszálójának részére kimérése és tulajdonába átadása iránti kérelmét elutasító 8355—1911. sz. tanácsi határozat ellen közbetett feleldezésére.

koztam s ma jndem az egész napom azzal telt el, hogy gondolkodtam azon, miképpen szabadulhatnék meg tőle. Nagyon kényelmes voltam s meg akartam magam övni minden kellemetlenségtől s úgy állapodtam meg magamban, hogy az volna a legjobb, ha Eliz megszeretne valakit s lassanként hidegölne el tőlem. Így, kényelmesen akartam elintézni az egészet, mert attól rettegetem legjobban, hogy nyugtalan, kínos és kellemetlen napjaim lesznek emiatt.

— S így történt?

— Így, hála Istennek, talán másfél esztendő mulva. Eliz jobban szeretett, mint valaha. Sirt és jajgatott, ha korábban akartam elmenni, mint máskor s nem fogott ki a gyöngéd gondoskodásokból. Mintha az anyám lett volna, úgy gondoskodott rólam. De szerencsére, ekkor jött a Pali.

— Hát ez ki volt?

— Semmi esetre sem «ki», Pali kutya volt, kedves, fehérszőrű kölyökkutya, amelyet én vásároltam Eliznek. Mindig azt mondta, hogy szeretne egy kis kutyát; hát egyszer az utamba akadt egy ember, aki kutyát árult s én megvettem tőle Palit. Akkor még nem is sejtettem, hogy Pali lesz az én megmentőm.

— Megmentőd?

— Ugy van, megmentőm. Még alig volt négyhetes, már sok mindenfélét megtanult s bár Eliznél lakott, mégis úgy vettem észre, hogy engem jobban szeret, mint Elizt. Tudom is én, talán emlékezett rám, hogy én voltam az, aki

a szerencsét megalapította, vagy Eliz tulságosan sokat nyugtatta, de annyi bizonyos, hogy Pali nagyon, nagyon szeretett engem. Ha jöttem, ha csak a lépcsőházból becsöngettem, már nem lehetett vele birni. Hiába akarta Eliz visszatartani, nekem ugrott, körülszaladgált s vagy tíz percig nem tudott mit csinálni a nagy örömtől. Az igaz, hogy én is szerettem ezt a kedves kis kutyát. Mindig vittem neki valamit s hetek mulva azon vettem észre magamat, hogy előbb gondolkok Palira s csak aztán Elizre.

— És Eliz?

— Igen, Eliz. Most közeledem a befejezés felé. Eliz határozottan féltékeny volt rám Pali miatt. Hogy ott volt a kutya, ez a kedves, okos kis állat, inkább vele foglalkoztam, mint Elizzel. Játszottam vele, kergetőztünk a szobában s ha Eliz is velünk játszott, akkor mind a ketten inkább a kutyára gondoltunk, mint egymásra. Volt már nap, hogy alig is beszélünk másról, mint a kutyáról. S az első jel, amelyet akkor még nem vettem észre, az volt, hogy egy este Eliz eldugta előlem a kutyát. Amikor jöttem, Pali nem ugrott elém.

— Hol van a kutya? — kérdeztem.

— Nincs itt.

— Hát hol van?

— A szomszédban. A gyerekek játszani akarnak vele és elkérték.

— Illyenkor este?

— Igen, illyenkor. Mért ne játszhatnának vele? Különb is, már délután odaadtam.

Aznap este valami különös kedvtelenség fogott el mindkettőnk. Nem tudunk beszélni egymással. Szótalanul bámultunk egymásra s azon vettük észre magunkat minduntalan, hogy a szemünkkel keressük a kutyát.

— Hozassa át a kutyát — mondtam később — a gyerekek lefeküdtek már.

— Nem... — akadozott Eliz — már lefeküdt mindenki. Nem lehet őket fölkelteni.

A kutya nem is volt a szomszédban. Elvitette valahová. S mondtam neked még tovább is? A kutya lassankint eltávolított bennünket egymástól. Nem foglalkoztunk annyit egymással s egyszerre úgy éreztük, mind a ketten, hogy fölősegesek vagyunk. Nem volt már gyöngéd hozzám, nem gondoskodott már rólam úgy, mert ott volt Pali, akire rápazarolhatta minden önkéntelen és magától jövő érzését. Amikor észrevettem, örültem neki. Csak semmi rázkódás, semmi kellemetlenség — s úgy váltunk el egymástól, olyan szépen, nyugodtan és mosolyogva, mintha másnap megint találkoznánk.

— Különös — mondta az öregebb és ásitott. En rögtön otthagytam volna. Velem nem eshetnék meg ilyen história.

— Most már velem sem. Megváltoztam azóta.

Ugy látszik, nem is beszéltek többet. Csönd volt; én öt perc alatt elaludtam.

Simkovits Sándor

műkertésznél

elő és műkeszörök nagy választékban

legolcsóbban a Kossuth-utcai virágpiacén és a Széchenyi-kerti telepen kapható.

Telefon 502.

Országgyűlés. Fél 11 órakor nyitja meg az ülést Návay Lajos. Bemutatja a Curia átiratát, melynek alapján Szluha Pál mandátumát véglegesen igazolnak nyilváníttja. Bemutatja a beérkezett kérvényeket. Az interpellációs könyvből a következő új interpellációkat olvasták fel: Batthyány Tivadar gróf interpellációja a szekszárdi közalapítványi felügyelőség áthelyezése tárgyában. Sorra kerül a névszerinti szavazás Pozsonyvármegye feliratán. Bosnyák Géza (Justh-párti kifogásolja azt a sietséget, melylyel a magyar parlament többsége a véderőjavaslatokat keresztül akarja erőszakolni, amikor Ausztriában még nem is tudják, hogy mikor kerülnek az osztrák parlament elé a javaslatok. Hivatkozva Tisza István ama nyilatkozatára, hogy a munkapárti képviselők programbeszédjükben nem jelentették be a létszámemelést: nem tartja jogosnak, hogy a munkapárti képviselők a véderőjavaslatok megvalósulását elősegítsék.

Adatokkal bizonyítja, hogy a véderőjavaslatok néhány sztrák vállalkozót milliókhoz és az ország ezreit koldusbothoz juttatja. Igazságtalanságnak mondja, hogy az altisztek szolgálati idejét meghosszabbítja s Kovácsy Kálmán álláspontjával szemben sokkalja a tanítók egyéves katonai szolgálati idejét. A véderőjavaslatok a kivándorlás fokozására szolgálnak.

A mai országos atletikai viadal

Bajnoki labdarugó mérkőzés.

Páratlanul érdekesnek és nagy sikerűnek országos atletikai versenye. A Lőkövits Arthur ígérkezik a Debreczeni Torna Egyesület mai által alpitott Bocsy vándordíjért folyó küzdelem városunkba hozza az ország legkiválóbb atlétáit, kiknek mérkőzése a hét klasszikus versenyszámban első rangú sporteseményt biztosít. Debreczen város közönségének ismét alkalma nyílik, hogy a legügyesebb magyar fiúk nemes ételkedvéseben gyönyörködhessek. A verseny védnökei Debreczen város legelőkelőbb vezető férfiai. A Magyar Atletikai Szövetség képviselője dr. Hódy Lajos miniszteri titkár. A verseny rendezőségének élén Lestyán Adorján, Móss György dr., aa DTE elnökei állanak.

A küzdelmek.

A versenyre teljes számmal elküldötte atlétáit a Magyar Atletikai Klub, legkiválóbb erőit nevezte a Budapesti Egyetemi Atletikai Klub. Igen nagy számú tagját indítja a Kassai Atletikai Klub, a Njiregyházi Torna- és Vivő Egylet. Kitűnő versenyzőket küld a Pozsonyi Torna Egylet, a Kolozsvári Egyetemi Atletikai Klub, Budapesti Torna Klub, Budapesti Budai Torna Egylet. Részt vesz a versenyen továbbá a Nagyváradai Atletikai Klub. A legkiválóbb magyar atléták mérkőzése érdekesebb küzdelmeket fog eredményezni. Érdekesítő küzdelem várható a 100 yardos síkfutásban, hol Szobota valószínűleg rekordot javít. Az egy angol mérőföldes síkfutásban a magyar futó fenomenén Fazinek Ferencz feltétlenül rekordot javít Antaklál és Lovassal való küzdele ritka sport élvezetet fog nyújtani. A negyed angol mérőföldes síkfutásban Wiesner Frigyes, a BEAC kitűnő futója szándékozik rekordot javítani, Szerelmehegyivel és a kitűnő formában levő Szobotával szemben a verseny megnyerésére valószínűleg szükséges is lesz, hogy a versenyt rekord idő alatt fussa. A magas ugrásban Vadon dr. Szabó Béla, Jámbor, Somody dr., Nagy Miklós küzdele páratlan sportélvezetet nyújt. A távolugrásban Szobota és Kósának küzdele esetleg rekordot eredményez. A súlydobásban Mudin és Pogány küzdele meglepetést okozhat. A diszkoszvetésben Antal, Nyilassy és Mudin

küzdele rikordjavításokra vezet. Rendkívül érdekes szám lesz még a 220 yardos handicap. A juniors ulydobásban pedig a fiatal súlydobó atléta gárda mérkőzik.

A verseny reggel kilenc órakor kezdődik. Délelőtt kerül lebonyolításra a távolugrás, súlydobás, diszkoszdobás, gerelyvetés, a junior-súlydobás.

Délután két órakor folytatódik a verseny. ekkor kerül döntésre a 100 yardos síkfutás, magasugrás, rudugrás, negyed angol mérőföldes síkfutás, egy angol mérőföldes síkfutás s a 220 yardos síkfutás. A versenyek után következik a bajnoki labdarugó mérkőzés. A nagyváradai Atletikai Club és a Debreczeni Torna Egyesület csapatai között.

Helyárák a délutáni versenyekre és labdarugó mérkőzésre: Páholy 6 korona, tribün 1 korona, ülőhely 80 fillér, állóhely 40 fillér, diákjegy 20 fillér. A délelőtti versenyeket a 30 filléres program megváltása fejében lehet megtekinteni.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután: Ezred apja, énekes bohózat.

Vasárnap este: Ártatlan Zsuzsi, operett.

Hétfőn: Keserű mézeshetek, vígjáték.

Kedden: Keserű mézeshetek, vígjáték.

Szerdán délután: Molnár és gyermeke szomorú játék.

Szerdán este: IV. Kun László, történelmi színmű.

Csütörtökön: Három feleség, operett.

Pénteken: Három feleség, operett.

Szombaton: Három feleség, operett.

Vasárnap délután: Millió, bohózat.

Vasárnap este: Három feleség, operett.

Előkészületre kitézettek: «Bányamester» operett. «Kis gróf», operett. «Tökéletes szerelem», bohózat. «Nagy apó», népszínmű.

Vasárnapi előadások. Kitűnő két darabot tűzött ki Zilahy igazgató a mai két előadásra. Délután mérsékelt helyárákkal az «Ezred apja» című énekes bohózat kerül színre melynek kiváló nagy siker mellett folyt le a közel napokban a bemutatója. Pompás szerepekben látjuk Borbély Lilit, Kassai Károlyt, kik az apache táncot is eltáncolták, továbbá Papp Etelka, Székely Gyula, Bérci Ernő, Kemény Lajos, Ligeti és Kelemen játszanak nagyobb szerepeket. — Vasárnap este az Ártatlan Zsuzska kerül műsorra. Régen volt operettnek olyan szép és marandó sikere, mint az Ártatlan Zsuzskának. A mai előadásnak az operett kiválóságán kívül kedves érdekessége az, hogy a címszerepet ezúttal Borbély Lili játsza. Míg a második felvonásban Máthé Gyula egy kuplé éneke mellett bemutatja a Johnson néger-tánc imitációt. Az előadás iránt rendkívüli meleg érdeklődés mutatkozik.

Keserű mézeshetek. Ez a címe annak a pompás vígjátéknak, mely a debreczeni színpadon most először kerül színre hétfőn. A «Keserű mézeshetek» szerzőjét nagyon jól ismeri a debreczeni közönség, minthogy Kövessi Albertnek számos darabja aratott nagy sikert a fővárosi és vidéki színházakban. A pompás humorral megírt vígjáték próbáit Thury Elemér rendező vezeti. Az igazgatóság az érdekes bemutatóra meghívta a darab illusztris szerzőjét, ki mint színiigazgató szintársulatával Ungváro nműködik. A Keserű mézeshetek főbb szereplői a következők: Thury Elemér, Bérci Ernő, Uti Gizella, Papp Etelka, Kemény Lajos, T. Csige Bözske, Vajda Ilonka, Császár Kamilla, Kelemené s Máthé Gyula.

Női kereskedelmi tanfolyam a zárdában.

A Svetits-intézet dolga.

Dr. Lóky Bélától, a Svetits-intézet egyéves női kereskedelmi tanfolyamának az igazgatójától vettük a következő sorokat:

A «Debreczen» című napilap 1911 október 24-iki számában «Bánó Barkóczy és társainak alattomos és nyílt működése Debreczenben» címmel megjelent közleményre, hogy a közönség megtévesztésére alkalmat ne szolgáltatasson, a következőkben válaszolunk: A különös cím alatt megjelent közlemény voltaképpen a debreczeni Svetits-intézet egyéves női kereskedelmi tanfolyamával foglalkozik.

Törődik avval — pedig cikkirőre egyáltalán nem tarozik az —, hogy van-e engedélyje, milyen a tanerőinek képesítése és megkockáztatja azt az állítást, hogy ez «nem is oly rendes kereskedelmi tanfolyam, hanem csak alkalmat ad a szegényebb szülőknek, hogy leánygyermekük a háztartásban előforduló ügyeket jobban s alaposabban végezhessék, tehát ez nem képesít hivatalos állásokra és üzletekbe.»

Egyebek is foglaltatnak még a közleményben, de ezekre feleslegesnek tartom reflektálni, csak az előbb említett 3 dologra kívánok felelni: 1. Hogy engedélyje van-e a tanfolyamnak, arra mindenki, aki csak egy kicsit is gondolkodik, rájöhet, hogy van. Másként nem állhatna fenn. Megadta az engedélyt a vallás- és közoktatásügyi és a kereskedelemügyi miniszter minden évre külön-külön ennek a tanfolyamnak éppen úgy, mint az országban fennálló többi egy éves női kereskedelmi tanfolyamnak. Harmadik éve áll fenn a tanfolyam. Ha kíváncsi a cikkirő, ideíratom, mely számok alatt kapta évről-évre az engedélyt: 1909/10-re 59.389, 1910/11-re 85.587. és 1911/12-re 100.851. szám alatt. Aztán az is természetszerű dolog, hogy a tanfolyam ugyanazon felügyelet alatt állott és áll fenn, mint a többi egy éves női kereskedelmi tanfolyam. Ennek az 1. évben Mártonfy Márton, a 2. évben Magyar Endre iparoktatási főigazgató volt a felügyelője s a jelen évben pedig Kirchner Béla felső ker. isk. főigazgató.

Az előbbi kettő a tanfolyamot meg is látogatta és soha semminemű kifogást nem tett az ellen, sőt meglegedésüknek adtak kifejezést a tanfolyamban tapasztaltak felett. 2. Mit törődik továbbá a cikkirő a mostani tanerők képesítésével. Legyen nyugodt, hogy az megfelel az egy éves női kereskedelmi tanfolyam (1911 július 13-án 86.287. számú VKM-i rendelettel kibocsátott) szervezeti szabályzata 6. lapja 13. pontjában előírt kívánalmaknak, mert ha nem felelne meg, akkor a női kereskedelmi szaktanfolyamok felügyeletével megbízott m. kir. felső kereskedelmi iskolai főigazgató nem hagyta volna helyben a tárgyfelosztást s mindazt, amit az év elején beterjeszteni szokás. Már pedig hogy ilyen jóváhagyás 1911 szeptember 16-án 99. szám alatt tényleg leérkezett, arról cikkirő személyesen bármikor meggyőződhetik.

Végül, ami a harmadik dolgot illeti, hogy «ez a tanfolyam nem is rendes keresk. tanfolyam», az merőben képtelen s igazán a közönség megtévesztését célzó, rosszakaratu állítás. Ha egy tanfolyamot a miniszter engedélyezett, közgeivelében a felügyeletet gyakoroltatja s a tanfolyam terve is teljesen ugyanaz, mint a többi ugyanoly nevű tanfolyamé, akkor lehetetlen elképzelni, hogy az ne képesítene ugyanarra, amire a többi ugyanoly nevű tanfolyam.

A Svetits-intézet egy éves női kereskedelmi tanfolyamának mindkét évi vizsgálatán ugyanazok voltak az elnökök, mint a Debreczenben levő másik ugyanily nevű tanfolyamén. Képesítése sem lehet tehát más, mint ez utóbbié. Megadja a legszükségesebb kereskedelmi alapvető ismereteket a növendékeknek s képessé teszi őket

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél, szék-szorulásban szenvedőknek.

Kapható Debreczen és vidékén minden

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomorot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

gyógyszertárban és jobb főszereplőben.

megfelelő gyakoroltatás mellett üzleti, különösen pedig egyszerűbb irodai teendők végzésére. Ujból is hangsúlyozni kívánom, a cikke csak azért feleltem, nehogy a közönség valamiképpen félrevezetessék. — Dr. Lóky Béla, a Svetits-intézet egy éves női keresk. tanfolyamának igazgatója.

Dr Kenézy Gyula ünneplése.

A Kenézy-album.

Azok a testületek, intézetek, és vállalatok, amelyek dr Kenézy Gyula udvari tanácsos és tiszteletére bankettet rendeztek, a maguk hájjának külön kifejezésére egy albumot nyújtottak át az ünnepeltnek. A magyar motívumokkal díszített album Dávidházy Kálmán országosan ismert nemes ízlését dicséri. Az albumban foglalt üdvözlő iratot a következő intézmények hivatott képviselői írták alá:

Orvos-gyógyszerész egyesület, Szabadiskola, Csokonai-kör, Városi Zeneke, Torna-Egyesület, Vivó club, Debreczeni Hitelbank, Korona szövetkezet, Gözcukorka gyár, Erzsébet malom, Alföldi hordógyár, Reichmann-féle kő-bánya r.-t., Közhasznú munkáskertek egyesülete, Állami gyermekmenhely, Haladás-egyesület.

Maga az üdvözlő irat teljes szövegében így szól:

Méltóságos urunk!

Kedves Barátunk!

Jókait sokszor hibáztatták a szigorú bírálók, hogy szilaj képzelete el-elragadja a föld színéről, hogy regénybeli hősei nem közülünk való mindeannapi emberek, hanem csodálatos lények, akik vagy a pokolban gyökereznek, vagy pedig az égig érnek. Szemérvetették, hogy személyeit szinte bűvös sajátosságokkal ruházta fel s olyan szertelen alakokat rajzol, akik mindenhez értenek, mindent tudnak, minden téren feltalálják magukat, akik egyszerre hős hadvezérek és bölcs államférfiak, rettenthetetlen bátor lelkek és ellágyuló gyöngéd szívek, egyszerű falusi gazdák és a világgpiacot mozgató pénzemberek, iskolázatlan férfiak és feltaláló nagy elmék.

Nem igazság ezért a költőt bántani! Hiszen nem kell az ő színeit fölöttébb halványítani, arányait nagyon csökkenteni, hogy képzelete teremtményeit magunk között megismerjük s a valóságban is megtaláljuk az ő alakjainak földi mását. Hiszen itt vagy Te, kedves Barátunk, aki eleven példával bizonyítod a költő alkotásainak hihetőségét, regényhőseinek valószínűségét. Hát nem vagy Te ezermester, aki egyik kezéddel tudományos intézeteket alkotsz, másikkal pedig hasznos ipari vállalatokat létesítesz? Nem vagy-e Te mindenre gondoló, aki nemcsak az egyesnek segítész pillanatnyi szorultságán, hanem a tömegeknek állandó nyomorát is enyhíteni törekszel? Nem vagy-e mindenben szerencsés tervező, aki sivó homokra viruló kertet varázsolsz és a vadon Nagyerdőt tudomány palotáival akarod benépesíteni? Nem vagy-e Te mindenhez értő, aki egyik nap a magad lakását teszed a kényelem fészkevé s másnap a munkások ezreinek akarsz emberhez méltó lakásokat juttatni? Neam vagy-e Te mindenekelőtt, aki iskolát nyitasz a tanulatlan felnőtteknek és egyetemet remélsz építeni a tanulni vágyó ifjaknak? S nem vagy-e Te mindenre ráérő, aki nappal orvosi hivatásodat teljesíted, közügyeket szolgálatsz, este családi körökben a zene művészetével üdített fel magadat, hogy elméd még késő éjjel is fogékony legyen a természeti és társadalmi tudományok legújabb válmányainak megismerésére?

Százkaru tevékenységedet látva, száztélelő ágazó működésed áldásait érezve, szívünk mélyéből üdvözlünk királyi kitüntetésed, magyar királyi udvari tanácsossá történt kinevezésed alkalmából sazzal a hő óhajjal fordulunk az egék urához, hogy tartson meg Téged erőben és tegészségben még igen sokáig mindnyájunk igaz örömeire!

A «Bika» szálló dísztermében este dr Kenézy Gyula tiszteletére 500 teritékes bankett volt amelyen pohárköszöntőket mondtak: dr Kenézy Gyula (a királyért), Géressy Kálmán, dr Tüdős Kálmán, K. Tóth Mihály, Schwartz Vilmos, Magoss György, Szenes Zsigmond, Ferenczy Gyula.

A banketten résztvevők a késő éjjeli órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

A nánási hajduk és Tisza István.

Csak a Rákosi Viktor szava bizonyosság!

Az egyetem kérdés epizódja.

A harmadik egyetemért járó Debreczenből indult köldöttséggel ment több hajdunánási férfi is, Rákosi Viktor hűségese, lelkes választói. Ott látta a kupolacsarnokban a tömegben és hallgatták Zichy János gróf kultuszminiszter beszédét, melyben a miniszter diplomatikusan ígerte az egyetemet Debreczennek, úgy, hogy a többi aspiráló város se haragudjék meg. Az egyik hajdunánási ur félhangosan, inkább szomszédjai részére közbe-közbe szólott:

— Csak egyenesen! Csak mondaná meg egyenesen, hogy Debreczen kapja a harmadik egyetemet és punktum.

Azután meg ilyeket mondott:

— Nem egyenes! Nem eléggé egyenes, én nem hiszek benne!

— Már pedig abban bizhatik — szólott egy magas, szemüveges, komoly arcú ur. — A mit a miniszter mond, abban bizhatik...

— De nincs benné világosan, egyenesen, hogy az egyetem Debreczené.

— Benne van. Én mondom, hogy egészen világos, egészen egyenes az... — szólott a szemüveges.

A hajdunánási ur csak vitatkozott, ellent mondott:

— Ha egyenes lenne, nem kellene úgy körülteremtettézn.

A szemüveges férfi tovább ment.

Ekkor, akik hallgatták a közbeszólásokat és a vitatkozást, megszólították a hajdunánási urat:

— Tudja-e, hogy kivel vitatkozott?

— Nem én.

— Hát az a magas szemüveges ur Tisza István gróf és ha ő mondta, hogy rendben van, akkor elhiheti.

A hajdunánási ur csak tovább is kételkedett.

— Mégis csak abban vagyok, hogy nem egyenes. Ha Tisza mondja, akkor se egyenes. Hanem megkérdezem a mi képviselőnket, Rákosi Viktort.

Megkérdezte Rákosi Viktort. Elmondta neki, hogy Tisza István gróf miképpen vélekedett. Rákosi Viktor erre így felelt:

— Ambár Tisza is azt mondta, hogy egyenes, mindamellett én is úgy látom, hogy az úgy rendben van.

Erre a hajdunánási ur megnugodott és jelentette, hogy otthon a Rákosi Viktor bizonyítására fog hivatkozni.

— Meri ambár — ugymond — Tisza István gróf kiváló híve kálvinista egyházunknak. mind a mellett negyvennyolcasok lévén, a mi pártunkéblire kell hivatkozni.

Negyedmilliós család.

Egy budapesti nagykereskedő szökése.

A budapesti és a szabadkai rendőrségek együttesen keresnek egy embert, névszerint Kovács Imre 42 éves szőnyeg-, vászon- és szövőárú nagykereskedőt, akinek Budapesten a Rombach-utca 4. számú házában volt a fő- és Szabadkán a fióküzlete.

Kovács három évvel ezelőtt jött Budapestre és megalapította ezt a főüzletét. Az árut többnyire csehországi gyárakból szerezte be és vásárosoknak és házalóknak adta bizományba.

Ez év május havától szeptember haváig külföldön és Budapesten gyárosoktól és nagykereskedőktől 260.000 korona értékű árukat rendelt.

Az árukat mind Szabadkára dirigálta, ahol adott utasítás szerint elzalogosították a szabadkai banknál, ahol 56.000 korona előleget adtak.

Szeptember végén Kovács azzal utazott el Budapestről, hogy külföldre megy árurendeléseket eszközölni. Azóta üzleteiben nem kaptak róla hírt és kénytelenek voltak már a múlt hónap elején a fizetéseket beszűntetni.

A hitelezők megtették Kovács ellen a feljelentést és a rendőrség megállapította, hogy Kovács 43.000 korona készpénzt vitt magával, de ezenfelül még 100 ezer korona értékű áru hiányzik.

A passzívra meghaladja a 300 ezer koronát.

Kovács felesége azt állítja, hogy férje már Amerikából írt, de a rendőrség ezt nem hiszi el. valószínűbbnek tartja, hogy a szélhámos kereskedő itt bujkál.

Kovács ellen kiadták az elfogatási parancsot

Az olasz-török háború

Vége a lelkesedésnek

A hadügyminiszterium tegnap tette közzé először a véres statisztikát és egyszeriben lelohadt a harcias lelkesedés. Most akar a hadügyminiszter újabb tízezer főnyi katonaságot küldeni Afrikába, de most már nem jelentkeznek olyan tömegesen, mint az első csapatszállítás idején s hogy teljes legyen a szám, az egyes ezredekben kisorsolták azokat, akik a harctérre fognak menni. A hadüzenet első napján a jelentkezők közül kellett kisorsolni a katonákat, mert mindenki Tripoliszba vágyódott.

Nemcsak az elesettek szörnyű névsora vett véget a lelkesedésnek, hanem a kolera is. Az északafrikai expedíciós csapatok közt felütötte fejét a sárga rém és a kormány ezt nem titkolhatja. De van még egy körülmény, amely elkedvelenítette a katonaságot. A háború kitörésekor a lapok adakozásra szólították fel a nemzetet, hogy alapot teremtsenek az afrikai hősök családjaiknak, hátramaradt árváinak el-tartására és az adományok bizony nagyon gyéren gyűlnek.

Az aostai hercegné és az arisztokrata hölgyek a kórházakban betegápolást tanulnak, — hogy a harctérre menjenek.

Pénzt takarít meg!

Kétféle mérték osztály!

ha férfi-, fiu- és gyermekruha szükségletét **szabó MIKLÓS** cégnél **Piacz-u. 61. sz.** a Szent-Anna-utczával szemben szerzi be, ahol **téli kabátok és öltönyök már 20 koronától** kezdve kaphatók. Nagy raktár mindennemű férfi-, fiu- és gyermek ruházati cikkekben. **Külön nyerek-ruha osztály!**

Chiasso, október 28. Luigi Barzini jelent a harcéről, hogy Mumizo aviatikus kapitány vakmerő utat tett repülőgépen a sivatag fölött. Tripolisztól délre 55 kilométer távolságban rábukkant az arabok táborára s gyorsan visszafelé indult, hogy hirteligen Briccola tábornoknak. Az arabok lövöldöztek az aeroplánra, s négy golyó érte is a szárnyakat, de Mumizo sértetlenül tért vissza Tripoliszba.

Berlin, október 28. Konstantinápolyból táviratozzák, hogy a török helyőrség parancsnoka. Nechet pasa jó híreket küldött Tripoliszból. Tömegesen csatlakoztak hozzá az arab önkéntesek. Lőszere és pénze bőven van.

UJDONSÁGOK

A Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Barabás-u. 7. sz. a Telefon 442.

Vasárnapi istentisztelet. Holnap, vasárnap a református templomokban a következők fognak prédikálni: A Nagytemplomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Kecskeméthy M. Lajos vallásánár; a Kistemplomban prédikál János Zoltán lelkész, ágendázik Dicsőfi József lelkész; a Kossuth-utcai templomban prédikál Uray Sándor lelkész, ágendázik Demeter Gyula s. lelkész; az Ispótlály-templomban prédikál K. Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Polgár Gyula s. lelkész; a városi szegényházban prédikál Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapó-kerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Kovács János vallásoktató lelkész; a Homokkerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Boér Károly vallásoktató lelkész.

Üdvözlét Debreczen városának. A harmadik egyetemnek Debreczenbe való felállításáról elhangzott kormányintézkedések ország-szerte nagy örömeiket keltették. Zichy Géza gróf a magyar zenekultúra országos nevének alakja tegnap Domahidy Elemér főispánhoz a következő táviratot intézte:

Domahidy főispán Debreczen.

Kérlek közölt Debreczen városával őszinte szerencsekívánataimat az egyetem sikeréhez.

Zichy gróf.

Ez a távirat is a mellett bizonyít, hogy a debreczeni egyetem ügye már befejezett dolog, mert Zichy Géza gróf éppen ebben az ügyben igen jól van értesülve.

Személyi hír. Kovács József polgármester Budapestről hazaérkezett. Az uton a polgármester meghült s ezért kénytelen volt ma egyben maradni.

(A megye és a tél.) Hajdumegye hivatalai jelenleg a Komáromi- és Bészler-házban vannak. A helyiségek igen hiányos felszerelések, mert például nem minden szobában van kályha. Az alispán átirt a tanácshoz, hogy a tere való tekintettel néhány kályhát állítson fel. Acél Géza főmérnök javaslatára a Stencinger-féle házból kikerülő kályhákat a tanács a vármegye hivataliban fogja a tanács használatra átengeni.

(Uj főszámvevő.) Roncsik Lajos főszámvevőnk árvaszüéki elnökké történt megválasztásával megüresedett állásra Domahidy Elemér főispán Jeney Géza szatmári lakost nevezte ki a város főszámvevőjéül. Az új főszámvevő kitűnő szakember s a napokban teszi le az esküt, mely ut hivatala vezetését átveszi.

(Az arcbőr sok tisztátalanságát.) Különösen a bőrt kizárólag a rossz emésztés idézi elő. Minden esetben, amikor ilyen rendellenességek mutatkoznak, azonnal a természetes Ferenc József-keserűvizet kell használni. Féél borospohárnnyal reggel éhgyomorral használva, szabályozza az emésztést és alaposan megtisztítja a vért. A bőrgyógyászati-klinikákon is évtizedek óta a valódi Ferenc József-vizet használják. Kapható gyógyszerárakban és fűszerüzletekben, eredeti egy literes palackokban, mely legalább 4-szeri használatra elegendő.

(A debreceni tüdőbeteg szanatóriuma.) A tüdőbeteg szanatóriuma céljaira a város tudvalevőleg telket és segélyt szavazott meg. Mint hírlik, a szanatórium építését a jövő tavaszon megkezdik. Két év alatt a szanatórium készen lesz a berendezéssel együtt s átadják rendeltetésének.

(A Debreceni Jótékony Nőegylet díszközgyűlése.) A debreceni Jótékony Nőegylet 1911. november hó 5-én délelőtt 11 órakor a város-háza dísztermében díszközgyűlést tart, amelynek egyedüli tárgya: A koronás arany érdemkereszt átadása Fráter Erzsébet elnöknek, akit, a közjótékonyág terén szerzett érdemei előismeréséül, Ó Felsője, 1911. augusztus 10. kelt legfelsőbb elhatározásával, kitüntetett.

A Hajnal-Mulató fényes sikere. A Hajnal-Mulató fényesen átalakított helyiségében tegnap, szombaton este volt a megnyitó előadás. A bemutató előadás kitűnően sikerült, dicséretre legyen mondva Hajnal Gyula igazgató-tulajdonosnak, aki egy csapásra meghódította Debreczen intelligens közönségét és bebizonyította, hogy Debreczenben valóban nagy szükség van egy ilyen nivós, előkelő orfeumra, mert a színház ma már nem elégíti ki a közönség sokoldalú igényeit. A társulat csupa elsőrendű művészekből áll, a műsor pedig a fővárosi orfeumok javából való. Debreczen legelőkelőbb mulatója, a Hajnal Gyula orfeuma ma, vasárnap tartja második bemutatkozó előadását a teljes műsorral. Perényi József tenorista kitűnő műsorában ma is leadja a «Fecském hova szállsz» című kedves népdalt itt először. Minden este két bohózat és minden jó és élvezetet nyújtó, amit csak orfeumtól várhat a közönség. Kezdeté 9 órakor. Helyárak 2 kor, és 1 kor, 50 fillér.

Nő a kereskedelemben. Régen nélkülözünk Debreczenben egy olyan intézményt, amely hivatva lenne a nőket rövid idő alatt a kereskedelmi irodákban előfordulható összes munkáltaokra rövid időn belül megtanítani. A gépirás (az összes rendszerű gépeken), gyorsírás, könyvelés és a levelezés elsajátítása céljából tanfolyamot nyit folyó évi november hó 1-én a «Mercur»-vállalat, Arany János-u. 2. Telefon: 5-40. Beiratási díj nincsen.

A villamos alatt. A Piac-utcán, a város-háza előtt ma délelőtt csaknem halálos szerencsétlenség történt. A Csapó-utcai vonalon közlekedő 4. számú villamos kocsit közeledett a városházához s a kis kertből a tulsó oldalra igyekezett át egy Kovács Sándor nevű ember. A kocsivezető csengetett, fékezett, de a villamos hirtelen megállani már nem tudott s így történt, hogy Kovácsot a kocsilépője lesodorta. Kovács a fején és fülén szenvedett súlyos sérüléseket. Az előhívott mentők a kórházba szállították s ott ápolják. A szemtanúk azt állítják, hogy Kovács Sándor a szerencsétlenségnek maga az okozója.

Fényképészeti készülékek működőképek. Mindazoknak, akik a fényképészetet e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk a Moll A. cégnek (Bécs, Tauchluben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854. év óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességeit áruházait, amelynek képes irjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég.

(Szent László temploma.) Nagyváradról jelentik: A Történelmi és Régészeti Társulat megbízásából egy hónap óta ásások folynak Gyálóky Jenő tüzérszázados és H. Fekete Péter tanár vezetésével a nagyváradi régi vár udvarán, ahol Szent László templomát sejtik. Az eddigi eredmények is azt bizonyítják, hogy a föltevés nem volt helytelen, tegnap azonban érdekes leltre bukkantak a kutatók, megtalálták a várudvar színe alatt három és fél méternyire Mária királynő sírját. 1755-ben a várudvaron lilomos Anjou-koronát találtak, egy jogart, országalmát, egy karperecet és ruhaneműt. A várparancsnok, Canon de Ville, akkor a koronát és országalmát Mária Terézia királynőhöz küldte, a jogart elvesztett, a karperec pedig Zankovich Miklós hagyatékából a Nemzeti Muzeumba került. Ezekről megállapították, hogy a XIV. századból valók s miután Mária királynő 1395-ben halt meg és saját kívánságára Szent László templomába temették el, kétségtelen, hogy az ékszer az ő maradványai voltak. Most az ásások alkalmával megtalálták az 1755-ben ásott kutatók és tovább kutatva, a sírt is, Mária királynő sírját, melyben 11 darab csont volt: Biró dr. ezredorvos megállapította, hogy a csontok egy csenevész ember csontjai s bár a história szerint Mária királynő vézna, gyöngye testalkatú nő volt, a csontokat felküdik Török Aurél dr. hoz Budapestre, hogy állapítsa meg, milyen koraak. Itteni archeológusok biztosra veszik, hogy a sír, Mária királynő sírja.

Kisiklott vonat. Léváról jelentik: Az Oroszka felé haladó repávonat egy heggyi fordulónál kisiklott és 15 kocsit összezúzódott.

Őszi táncanfolyam. A polgári ifjak táncanfolyama e héten megnyitott. Tisztelettel: Schaf János táncanító.

Dr. GERÉB JOGI SZEMINÁRIUMA

Kolozsvár, Farkas-u. 5. szám.

(A régi színház mellett.)

Kiváló sikerrel készít elő **Jog- és államtudományi szigorlatokra, alap- és államvizsgákra — ügyvédi és bírói-vizsgákra** igen jutányos díjazásért. **Márom hónap alatt doktorátushoz juttat.** — A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenkori igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

Az ede ényű hármas rablógyilkosság.

Megcsappant érdeklődés mellett folytatták ma a tárgyalást Miskolcson ifj. Regula Ede, az edelényi hármás rablógyilkosság tettesének a bünpörében. Geöcze elnök a rendes időben, délelőtt fél tíz órakor nyitotta meg a tárgyalást, mely Bulgovszky főügyész helyettes és dr. Lengyel Zoltán védő közt lejátódott, kisebb incidenssel kezdődött.

Rátértek ezután a tanúk kihallgatásának folytatására.

Mint tanu Ebner Lajos kir. ügyész állt elsőnek a bírák emelvénye elé. Felmutatja azt a véres inget, melyet a Boldvába találtak s a melybe egy nagy kő van kötve. Elmondja, hogy az inget egy Gáspárné nevű asszony találta, de semmi fel sem vall arra, hogy összefüggésben volna a gyilkossággal. Valószínűleg később került a Boldvába, mert a víz lecsapolásánál nem volt ott.

Lengyel védő: Az egyik meglepetésből a másikba esem. A csendőrség visszatartott bűnjeleket, nem küld be két baltát a bűnjelek közé s most hallanom kell, hogy az ügyészség is visszatartott egy bűnjelt: a véres inget.

A véres inget bűnjel gyanánt a bíróság őrizetbe veszi.

Sorra jöttek ezután Gáspár Józsefné, aki a véres inget találta, majd szintén mint tanu Regula Róza jön sorra. Utána a meggyilkolt Czeislerné édesanyját, Deutsch Miksánét és Tóth Istvánt hallgatták ki.

A tárgyalás tart.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiamos gyógyforrás

vese-, hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható gyógyvizkeszekedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Szinye-Lipóci Salvatorforrás-világút Budapest, V. Ruda-telep 8.

„CLIMAX“ = Pénzt =
nyersolajmotor. takarít meg!

Legolcsóbb, legbiztosabb üzemelő. Versenyképes ár k.
 Első minőség. Több ezer referencia.

BACHRICH és TÁR
 motorgyári fióktelep
 BUDAPEST, V/23., Szabadság-tér 17. szám.
 (Tórsde-palota.)
 Telefonszám: 71—01. Sürgőnycim: „CLIMAX“.

TÁVIRATOK.

A kínai forradalom

Peking, október 27. Ma merényletet követtek el az éppen most elmozdított miniszter ellen, aki alig tudott az Egyesült Államok követségére menekülni. Ormai tíz katona kíséretében a pályaudvarhoz ment és Tientsinbe utazott.

Az acéltröszt

Washington, október 28. Wichersham igazságügyi államtitkár meggyőződésének adott kifejezést hogy az acéltröszt elleni per és minden trust-est a speciális főkörülmények alapján bíráló el, mert a Standard Oil Co. és a dohánytröszt ellen hozott döntéseket nem volna méltányos a trustkérdés megoldására példakép venni.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

— Déli zárlat. —

Oktober 27.

Az árak 50 kilogramonként

buza okt.	11:—11:80.
buza ápr.	12:08—12:01.
rozs okt.	10:55—10:53
zab május.	—
zab okt.	9:58—
Tengeri szept. 1911	—
Tengeri máj. 1912..	8:6:42—8:40

Értéktözsde. Magyar hitelrészvény 839:50
 Osztrák hitelrészvény 643:25.

Főmunkatárs
VOITH GYÖRGY.

SZÜGYI SÁNDOR
 SZÉN-TÜZIFRÉS MÉSZ
 Kereskedő
 DEBRECEN.
 Bánffy-és Lónyay-
 UTCÁK SARKÁN
 „HUNGÁRIA” MALOM MELLETT.
 TELEFON: 945 TELEFON.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.
 Telefon szám nappal 322. (Kossuth-u. 15.) — Éjjel 66. sz. (Péterfia-u. 70).

Szives tudomásul! Tisztelt tiszteletünk és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy temetkezési intézetünket a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk új gyászokocikkal, díszletekkel szereltük fel. Teljes szobabehuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtleníve) teljesen szegek nélkül végezzük. **Temetéseket, hullaszállításokat** (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végezzük. **Elvünk a tisztességes verseny.** A gyászos házaknál kegyeletértően nem telakodunk. Csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvétele végett.
 Tisztelettel

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Higiénikus ujdonságok

és halhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban:

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

„Fatime” I. és II. minőség, Ára tucatanként 6 és 8 K.
 „Semiramis” I. és II. min. Ára tucatanként 10 és 12 K.
 Ezen új és modern technika szerint készült óvszerkülönlegességek, az összes eddigi gyártmányokat felülmulják. Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY” Uj!
 a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkeszülék. — Ára 15 korona.
 Szétküldés titoktartás mellett.

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

RELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummi áruk gyára
 Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
 Alapítattott 1878. Telefon 13—76.

A valódi híres 500 éves

POZSONYI SEEHOFER NÖVÉNY-BALZSAM

elismert legjobb és legrégebb házi-szer. Kitérő mindama bajok ellen, melyek rossz emésztés vagy eldugulás folytán állottak elő, u. m. emésztési zavarok májba, bélrendszer, kólika, agyvérzés, aranyér

s hasonló bántalmak ellen. E kizárólag növényi alkotórészekből készült szer hatása kifogástalan és a testre jótékony, enyhe, miért is még a leggyengébb természetűek is megfontolás nélkül eredményesen használhatják. Számtalan elismerő level bizonyítja a **Pozsonyi Seehofer Növény-Balzsam** jóságát, melynek valódiságát a kék csomagolás és az itt látható vörösrák védjegy bizonyítja. Ügyeljünk a „Földes” aláírásra. Mindenütt kapható, ahol nincs raktáron ajánlatos, hogy közvetlenül rendeljük a

FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK GYÓGY-TARÁBÓL, POZSONY, MIHÁLY-UTCA 10.

I. úv. 70 fill. 6 úv. postán utánvétellel K 640 bérmentve.

VÉDJEGY

SCHUTZ-MARKE

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelősséggel

nyugszinte lakások pormentesítését is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefélést villany parkett-géppel szelid árban vállalom. Telefon 878. sz.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlandcement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

P É C S, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitérő minőségű és páratlanul szép színtű

portlandcement

és fehérmészgyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers mészke előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
 120,000 q fehérmész. 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Aki gyomorfájás, bélbeteg, ótvégnyel, lesoványodáshoz hajlandó, használja a számtalan év óta jének bizonyult gyomorsót, Schaumann gyógyszerésztől Stockerauban.

Aki szabályozni és erősíteni akarja a gyomortani jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a felesleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fill. **Gyomorsó-pasztillák** kegyelmes és hatásos, ugyanazon hatást tesznek, mint a gyomorsó. — Ára tassolyhat phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésnél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerés

Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerésztől.

Kérje a 727. telefon számot

Ártatlan ZSŰZSI operett

gramofon lemezeit

Molnár Testvéreknél

Gramofon, varrógép, kerékpár nagy raktára és javító műhely.

Villamfelszerelési raktára.

Volframm égők 2 kor.

Képviselet és raktár:

Laczka László urnál Debreczen.

Eltünteti a szeplőt,

májfoltot, arcbőrráncosodást, bár-
miféle kiütéseket és hajhullást okozó
gombásodást a

- CSORBA-féle ORGONA-CRÉM ára 1 kor.
- ORGONA-POUDER " 1 kor.
- ORGONA-SZAPPAN " 1 kor.
- ORGONA-HAJVIZ " 1-20 kor.
- ORGONA-HAJMOSÓPOR 60 fill.

Ezen készítmények ártalmas anyagokat nem tartalmaznak.
Kapható minden gyógytárban és az egvedüli készítőnél
CSORBA JANOS gyógytárában KECSKEMETEN.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Miért

Ne fogadjunk el
Má-à-ást!!!

csak Óriás

F E D Á K

Cipőcrém-et?

Mert

szépfényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a

legkényesebb izlést
kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz,

mint egy
más doboz

30 fillér-ért

ebben a drága vi-
lágban az egyedüli

olcsóság

Apró hirdetések.

Tíz szék 50 fill., mindegy további szék 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Egy jó családból való fiú férfi szabó tanulónak teljes ellátással felvétetik Hatvan-u. 6. sz. alatt. Ugyanott egy darabszámú jó nagymunkás is felvétetik.

A Vénkert

elején

kiadó egy 2 szoba, előszobás külön álló ház Felvilágosítással szolgál a vénke ti csász.

Egy jó kötőgép eladó Eötvös-u. 28. szám.

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljétek a cigaretták óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin-hüvelyeket,
vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)
és „**TIP-TOP**“ arany szopókás cigarettapapírt.

Ducika krém, páratlan hatású aroz-szépítő szer. Ára 1 kor.
Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika puder,** három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2—3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárban Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen „mint a fájdalom-csillapító bedörzsöléshez“ készvény, csúsz és a megkülönböztető jelvényei nél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,
es. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.
(Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg, meleg víz.
Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzőkeny kiszolgálás.

Kartelen kívül.

MEZŐ ARMIN

építész, deszka és cserépkereskedése

Wesselényi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.) Kartelen kívül, tehát olcsó árak. Mindenkinnek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

Prágai és debreczeni sonkák

mindenfélé

hideg felvágottak

továbbá elsőrangú **virstli félék,** a **Móricz-féle** finom hentesáru üzletében kaphatók

Simonffy-utca 2.

VÁRAY fűszerüzlet mellett.

HALLÓ!

Ingyen nyakkendő!

Angol férfi öltönyt, telöltöt vagy télikabátot rendelhet izléses kivitelben **készen és mérték** után két osztályban

25 30 | 40 50 koronáért.

Nagy választék gajjúkalmékben.

Ne mulassa el saját érdekében felkeresni ezen jó hírnévnek örvendő czeget

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó kész térí-, fiu- és gyermekruha áruháza **DEBRECZEN, Sas-utca 4.** Kölcsönös Segélyző palota.

Minden vevő úgy a kész ruhához mint a rendelés után készült ruhákhoz **ingyen** kap egy divatos nyakkendőt.

KILLER EDE bútorgyáros

es. és kir. udvari szállító

Debreczen, Piacz-utca 68. sz.

Alapított 1885. évben.	Több aranyéremmel kitüntette.	Telefon 12. szám,
---------------------------	-------------------------------------	----------------------

Dúsválaszték:

Modern, finom, olcsó és izléses kivitelű szilárd

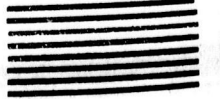
Bútorokban.

Állandó kiállítás modern

Mennyasszonyi kelegyékben.

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa.

Árammegtakarítás kb. 60%.

Fehér fénygel ég.

Rázkódásoknak ellenáll.

Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén, oldalit egyformán, kifogástalanul ég.

Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál. Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.